

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
вс 5842	11-05-2026

ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР.СОФИЯ
konkursi@vss.justice.bg

ДО
ДИРЕКТОРА
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА
ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ
office@bili.bg.org

Уважаеми членове на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет,
Уважаема г-жо Биляна Гяурова-Вегертседер

Във връзка с поставените въпроси на 05.05.2026г.от Български институт за правни инициативи на основание чл.50 ал.1 от Наредба №1 за конкурсите на магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт,в качеството на кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител-Районен прокурор“ на Районна прокуратура гр.Хасково предоставям на Вашето внимание отговори по поставените въпроси:

1.Какво е вашето мнение по отношение на окрупняването на прокуратури или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока нейното разширяване ?

Отговор: Реализираната до момента структурна реформа чрез окрупняването на районните прокуратури,считам за успешна и стратегическа правилна реформа. Като магистрат, пряко участвал в този процес станах свидетел и на основните ползи от окрупняването,които ако бъда избрана за административен ръководител ще продължа да отстоявам,а именно: Балансирана работа с която успешно се преодоля неравномерното натоварване между отделните териториални отделение и се оптимизира кадровия ресурс; Ефективност- създаването на териториални отделения осигури мобилност на прокурорите и оптимизира заестостта на съдебните служители,което сложи край на препращането на дела по компетентност между структурите, което излишно бавеше процеса и Управленски контрол-единната административна дейност намали разходите и позволи по-справедливо разпределение на делата. В заключение, споделям мнението, че към настоящия момент реформата на районно ниво е постигнала своите цели.

Разширяването на функционалната компетентност е сериозна реформа, която е изцяло в прерогативите на законодателя. Моето мнение е, че за подобна стъпка се изисква задълбочен предварителен дебат в професионалната общност, за да се претеглят внимателно ползите и рисковете, както и да се анализира как това би се отразило върху реалната натовареност и ефективност на прокурорите.

2. Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи с оглед специфичните правила за тях, разписани в него ?

Отговор: Кодексът за етично поведение не е просто сбор от морални норми, а основополагащ документ, който гарантира интегритета на системата. Специфичните правила в Кодекса изискват ръководителят да притежава не само правни познания, но и развита етика на управлението – за избягване на конфликти на интереси, за защита на прокурорите от нерегламентиран натиск и за изграждане на климат на интегритет. Административният ръководител не е просто администратор, той е етичен коректив. Считам, че личният пример на ръководителя е най-силният инструмент за утвърждаване на професионалната етика в органа и определя климата в цялата прокуратура. Адмирирал всяко едно обучение, което ще повиши административния капацитет на всеки един ръководител и ще развие специфичните управленски умения.

3. Смятате ли, че понастоящем съществуват достатъчно законови гаранции за ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник ?

Отговор: С последните законодателни промени в НПК и ЗСВ (ДВ, бр. 48 от 2023 г.) бе създадена необходимата правна рамка, която отговаря на международните стандарти и препоръките на Венецианската комисия. Чрез въвеждането на Глава тридесет и първа „а“ от НПК, се установи специален ред и особени правила за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник. Този модел гарантира независимост на разследващия магистрат и изключва йерархичната зависимост, която съществуваше в миналото. Вярвам, че действащата нормативна уредба осигурява нужния институционален баланс и премахва пречките пред ефективното разследване на лицата на най-високите нива в прокуратурата.

4. Смятате ли, че са необходими законодателни промени във връзка с решенията на СЕС по делата С-648/20 и С-852/19 относно българските ЕЗА и ЕЗР ?

Отговор:Цитираните решения на СЕС поставиха фокус върху липсата на съдебен контрол при издаването на ЕЗА и ЕЗР, което беше преодоляно с измененията в ЗЕЕЗА (обн. ДВ, бр. 100 от 2023 г.).С въвеждането на чл.56а от ЗЕЕЗА се регламентира ефективен съдебен контрол и задължителна съдебна санкция при издаването на Европейска заповед за арест в досъдебната фаза. Предвиденият законов ред за обжалване и протестиране на съдебното решение е ключова гаранция за правата на лицата – правото на защита и правото на информираност при ограничаване на свободата на придвижване.

По отношение на Европейската заповед за разследване (ЕЗР), чрез промените в чл.5 от ЗЕЕЗА, също бяха въведени необходимите законови гаранции, които синхронизират нашето законодателство с европейските стандарти. Поради тези причини намирам, че актуалната правна уредба е пълна и осигурява нужния баланс между ефективното наказателно преследване и защитата на основните права на гражданите.

5. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024 г.относно промените в Конституцията на Република България,обн.ДВ бр.106 от 22.12.2023г. и, ако да, в каква посока ?

Отговор:Съдебната реформа е дълбок и постоянен процес, който не приключва с едно решение на Конституционния съд.Решение №13/26.07.2024г.на КС очерта ясните конституционни рамки и принципи, в които законодателят следва да се движи оттук нататък. Според мен реформата трябва да продължи чрез законодателни промени, които да гарантират функционалната независимост на магистрата ,като се спазва принципа на разделение на властите, така че прокурор да взема решенията си единствено въз основа на закона и осигуряване на бърз и справедлив процес на гражданите. Реформата не е еднократен акт, а е постоянен стремеж към по високо качество на правосъдието.

6. На ст.2 от концепцията Ви сочите,че една от целите Ви, ако бъдете избрана за административен ръководител, ще бъде: „въвеждане на измерими стандарти за резултатност,ограничаване на формализма и утвърждаване на видим обществен ефект на прокурорската дейност“. Бихте ли дали повече конкретика какви мерки бихте предприели във всяка от трите посоки ?

Отговор: В концепцията си съм посочила, че ако ми бъде гласувано доверие ,ще се ръководя от три основни управленски принципа ,като последният от тях е „ефективност и обществен доверие“ което ще бъде постигнато,чрез измерими стандарти за резултатност,ограничаване на

формализма и утвърждаване на видим обществен ефект на прокурорската дейност.

По отношение на „измеримите стандарти за резултатност“, моята цел е да въведе система за вътрешен мониторинг, която излиза извън рамките на сухата статистика т.е. да спрем да броим само колко дела сме написали и внесли в съда, а да гледаме колко от тях издържат в съда и не са върнати. В тази насока ключов стандарт за мен ще бъде „индексът на стабилност“ на актовете т.е. процентът на потвърдените от съда актове и минимализиране на върнатите дела, чрез детайлен анализ на всяко основание за връщане, обсъждането им с колегите и набелязване на мерки за преодоляването им. Смятам, че това е реален механизъм, който ще ни позволи да идентифицираме системни грешки още в досъдебната фаза и да ги отстраним.

По отношение на „ограничаването на формализма“ предвиждам да наблегна на модела на работа между прокурора и разследващия орган. Ако ми бъде гласувано доверие, смятам да насърчавам оперативната екипност. Вместо месеци наред да се дават само писмени указания при разследването на досъдебните производства или при възлагане извършването на проверки, ще въведе и практика на работни срещи още в ранен етап на разследването, особено по дела с фактическа сложност. Целта е прокурорът да бъде „жив“ господар на процеса - да дава конкретни насоки в движение, да изчиства доказателствени празноти в реално време и така да съкратим времето от първото действие по разследването до финалния акт.

По отношение на „утвърждаването на видим обществен ефект“ искам хората в област Хасково да усетят, че законът работи за тях. Ако бъде избрана за административен ръководител, моят приоритет ще бъде ускоряване на производствата с висока обществена чувствителност, тези които плашат хората: наркотици, пияни шофьори, битова престъпност, трафик на хора, домашно насилие и други. Когато за престъпление днес, има присъда след месец, а не след три години, доверието се връща автоматично. Видимият ефект е функция от бързината и яснотата на нашите действия.

7. На стр.3 от концепцията Ви посочвате, че в териториалната компетентност на РП-Хасково влиза и външна граница на ЕС. Как оценявате работата на прокуратурата по отношение на делата, свързани с границата.

Отговор: Границата не е просто статистика, тя е национална сигурност. Моята оценка за работата по делата, свързани с границата, е базирана на дългогодишният ми пряк практически опит, започнал през 2006 г. именно в РП-Свиленград. Познавам работата на границата „до болка“ – от нощните огледи до влизането на присъдата в сила. Оценявам работата на колегите като професионална и самоотвержена, защото те работят под постоянен натиск като „лицето“ на Европейския съюз. Престъпните схеми се менят по-

бързо от законите ни. Не можем да борим модерната престъпност със стари, тромави методи. Златното време за разследване са първите няколко часа и ако загубим горещите следи в писане на писма, има голяма вероятност и да изгубим делото. За това, ако ми бъде гласувано доверие, постигнатият добър механизъм за координация с ГД „Гранична полиция“ и Агенция „Митници“ ще го развия и надградя, за да постигнем още по ефективното правосъдие по границата.

Работата на границата изисква проактивност. Ние трябва да следим конфликтите в Близкия изток, за да сме готови административно за новите миграционни вълни преди те да са стигнали до нас. Нашата работа е лицето на България пред европейските ни партньори.

8. На ст.32 от концепцията Ви казвате, че ще предприемете „мерки за противодействие на засиления миграционен натиск“ върху страната. Бихте ли казали откъде черпите данни за „засилен“ миграционен натиск ?

Отговор: Моите данни за засиления миграционен натиск не са само отчети на хартия. Те идват от три независими и реални източника, които следя ежедневно, а именно:

1. Официалната статистика и отчетност

Като заместник административен ръководител ежедневно следя статистиката на РП-Хасково. Данните показват устойчив и висок брой досъдебни производства по чл. 279-281 от НК. Тези цифри са безспорен доказателствен индикатор за интензитета на престъпната дейност по границата.

2. Геополитическата динамика и прогнозиране

Районна прокуратура Хасково не може да функционира изолирано от глобалните процеси. Ние сме пряко зависими от това, което се случва в Близкия изток, Ирак и Сирия. Моят опит показва, че всяка ескалация на конфликт там се превръща в нови дела на нашите бюра в рамките на няколко месеца. Административният ръководител трябва да има тази прогностична визия, за да подготви ресурсите на екипа си, преди вълната да е дошла.

3. Оперативната връзка с „Гранична полиция“

Като прокурор, който посещава произшествия на терен, поддържам постоянен професионален контакт с органите на ГД „Гранична полиция“. Техните ежедневни оперативни данни за задържани лица и предотвратени опити за преминаване са третият ми източник. Виждам как се променят схемите на каналджиите и как натискът ескалира в зависимост от външнополитически фактори. Този мой дългогодишен опит ми позволява да разпознавам признаците на засилен натиск още преди той да е станал суха статистика.

Моята концепция е стратегическа и реално изпълнима. Тя не просто отчита миналото и постигнатите резултати, а се подготвя и за бъдещето. Считам, че ръководителят на РП-Хасково трябва да следи „пулса“ на границата ежедневно, за да гарантира, че институцията ще реагира бързо и адекватно на всяко ново предизвикателство пред националната сигурност, което пък ще допринесе за престижа ни пред европейските партньори.

11.05.2026 година

С уважение;

/ Мария Кирилова